

24.11.2019

Poslední neděle v církevním roce

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Jásejte, synové Sijónu, radujte se z Hospodina, svého Boha, neboť vám dá učitele spravedlnosti a jako na začátku vám sešle hojnost dešťů podzimních a jarních.“ Joel 2,23

Píseň 495 *Z hlubokosti volám k tobě*

Modlitba: Hospodine, Bože a Pane náš, hned zrána ti vzdáváme čest a chválu. Spojujeme své hlasy, zpíváme a modlíme se. Věříme, že jsi přítomen. Jak jsi přítomen? Jako ten, o kterém mluvíme? Jako ten, o kterém mluví bible? Jako nějaký pocit? Jako posvátná bázeň? Anebo jsi přítomen jako náš živý protějšek? Nasloucháš? A mluvíš? - - Zkoumáme tě a ohledáváme, přemýšlíme o tobě a diskutujeme o tobě – ale nejsi to spíše Ty, který na nás hledíš a oslovuješ nás? Říkáš: kde jsi, človče? Co děláš? Což jsi hluchý a slepý? Neslyšíš, nevidíš, k čemu tu jsi? K čemu tě volám? Poslouchej, človče! Vnímej! A jdi! Pro lásku Kristovu, v moci jeho Ducha – človče, jdi! Amen.

Čtení: Iz 25,6-9

Píseň 632 *Neskládejte v mocných naději*

Text: L 5,27-32

Kázání: Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Prosté a jasné. Nemůžeš-li se postavit na nohy, nech se odvézt na ortopedii. A ten s tou krvácející ranou na hlavě, ten ať si zajde na chíru. – Jenže ne vždycky je tak prostě a jasně vidět, kdo je zdravý a kdo nemocný. A co kdo vlastně potřebuje? Stačí naslouchat vyprávění o tom, čím si prošli ti, kdo nakonec vyhledali psychoterapii. Jak obtížně se kolikrát rozpoznává a připouští bolest duše, jak dlouho člověku trvá, než mu dojde, že opravdu potřebuje pomoc, jak těžko se člověk odhodlává, než lékaře vyhledá a pomoc přijme. Jsem zdravý nebo nemocný? Jsem zdravý nebo vůči své nemoci slepý? Potřebuji Krista? Lékaře ducha? Toho, který léčí nemoc ducha, totiž hřích? Nemoc hlubší než mravní klopýtání a selhávání! Tou nemocí je bezduchost, vyduchlost, životní prázdnota, absence smyslu. Nemoc záludná, neviditelná. Nemoc, kterou lze vcelku úspěšně překrýt náhražkami smyslu, náhražkovými aktivitami a zážitky. Jsem zdravý nebo vůči své nemoci slepý?

A jak se tahle nemoc léčí? Jakou léčbu nasazuje Kristus? - - Ježíš říká Levimu: „Pojď za mnou!“ A právě v tom, že nezkoumá nějaké jeho předpoklady, vlastnosti a schopnosti, právě v tom je zvláštní síla. Že Ježíšovi zjevně nevadí špatná pověst celníků, těch výběrčích daní a mýt, co prý dělají hlavně na sebe. Ježíš si nevybírání. Anebo vybírá, ale jaksi nevybírávě. Bere na sebe riziko. Jde do vztahu s plnou důvěrou. My dva teď – nehledě na to, co si o tobě myslí druzí, a nehledě na to, co si o sobě myslíš sám – my dva si teď můžeme být blízko, můžeme spolu jít. A ten, který slyší, přijímá a reaguje, ten dělá první krok na cestě k duchovnímu uzdravení. Tady začíná cesta, proces léčby, proces učení od Mistra života, počátek nového života. Příběh Leviho je jakýsi modelový příběh. Podobenství křesťanské víry. Celý život křesťana je odpovědí na povolání Kristovo. Někde někdy jsme poprvé zaslechli jeho hlas, jeho pozvání a dali se pohnout k cestě. Ale nejspíš ho potřebujeme zaslechnout opakovaně. A znovu se zvednout a znovu vyjít, protože ustrnout, usadit se a schraňovat si to své je zřejmě naší lidskou přirozeností.

To pozvednutí a vyjítí, ten proces a cestu ven z nemoci, z prázdnoty ducha Ježíš nazývá pokáním. Celý život křesťana je pokáním, říká Martin Luther. „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky“, říká Ježíš. Přičemž tady v tom příběhu Ježíš Leviho k žádnému pokání nevybízí, nic po něm nežádá. Ono pokání přijde jaksi přirozeně, vyplyne z toho přátelství, z té

důvěry, kterou Ježíš Levimu dává. A půvabné je, že Leviho pokání se viditelně projeví tím, že uspořádá hostinu pro Ježíše a pro mnoho dalších. Pokání jako veskrze radostná záležitost? Ano, jistě! Pokání je změna, obrat. Obrat od toho, který dělá hlavně na sebe, k tomu, který otvírá svůj dům a peněženku. Obrat od toho, který dělá na sebe, k tomu, který dává.

A bylo na té hostině množství celníků a jiných, vypráví evangelista Lukáš. Divná společnost. Možná se takové sešlosti a hostiny konaly u Leviho i dříve. Společnost, kde se scházejí kolegové celníci, hochštapleři, kamarádíci kmotři? Čím se tahle hostina liší od těch předchozích? Vnějšímo možná vypadá podobně. Jídlo, pití, hovory, zpěv? Liší se tím, že je přítomen Ježíš. A Levi je jiný. Opouští celníci, vydává se na novou cestu. Je taková hostina obrazem církve? Radostným společenstvím hříšníků, kteří jsou sevřeni svou životní prázdnotou, ale nakročení k následování? Vnějšímo to vypadá jako ta stará parta, ale někde uvnitř je cítit dynamika naděje, pohyb vstříc Božímu království...

Ale teď si musíme všimnout farizeů. Proč se tak zajímají o Ježíše? Proč se shlukují u otevřených vrat Leviho domu, proč nakukují, pozorně sledují a komentují tu radostnou hostinu? Farizeové už názvem svého hnutí odkazují k čistotě, oddělení, vyčlenění. Hnutí zbožných, oddělených od tuctových hříšníků. Tak proč se neoddělí, neodejdou, proč se do toho montují? Co je tak vzrušuje? Jestliže jsou spravedliví, nepotřebují lékaře ducha, nepotřebují obrat, vyjití. (To je ovšem otázka!? Zda spíše nechápou hloubku hříchu, té prázdnoty ducha...?) Farizeové jsou zřejmě přesvědčeni o tom, že s nimi je vše v pořádku, nepotřebují pro sebe lékaře, ale zároveň nedokáží nechat Krista jít jeho cestou. Domnívám se, že oni tuší, dovedou vycítit, že na té hostině u Leviho se děje něco mimořádného, vnějšímo to možná vypadá jako tisíc podobných mejdanů, ale teď je přítomen Kristus, je tam přítomná ta dynamika naděje, nakročení, je tam radost a milost, skutečné Boží požehnání. Ale tihle farizeové, tihle spravedliví se považují za strážce Boží přítomnosti a požehnání. Nesnesou pomýšlení, že by se něco takového mohlo dít mimo jejich vliv a kontrolu. Spravedliví nepotřebují Krista poslouchat a následovat, ale potřebují ho kontrolovat a ovládat. A je to smutné a děsivé, ale možná jsou tihle farizeové druhým obrazem církve, druhou její tváří. Jen doufejme, že tahle tvář nebude dnes ani zítra tou tváří převládající. Vždyť taková společnost si ani nezasluhuje říkat si církev. Neboť jen ta první tvář je tváří skutečné církve, živé nadějí evangelia.

Pane Ježíši Kriste, díky za svobodný pohyb tvého Ducha! Díky za tvou přítomnost, tvůj hlas, tvoje pozvání! Daruj víru, naději, odvahu, otevřenost! Amen.

Píseň 678 Jeden Pán, jedna víra

Ohlášky, sbírka

Píseň 500 Já chtěl bych, Bože můj

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: „Hospodin je náš Bůh, on nás vyvedl z otroctví.“ Ex 20,2

Požehnání

Píseň 177 Nuž Bohu děkujeme